

Základní pravidla pro použití radiostanic pásma CB a PMR

(lidsky řečeno a zjednodušeno)

- 1) Nejdůležitější je naučit se správně používat tlačítko označené PTT (push to talk) nebo jen Talk. V překladu to znamená“ **Stiskni a mluv**“ . to **vylučuje** tyto varianty:

- a) **začít mluvit a pak stisknout**

- b) **pustit ho v polovině posledního slova**

A je samozřejmostí , že jakmile domluvíš, tak je nutné toto tlačítko **pustit a vyčkat na odpověď** . Je především důležité si uvědomit, že po uvolnění PTT musíš **vyčkat na reakci** druhého účastníka. Pokud se v zápětí pokusíš něco dodat, je velmi pravděpodobné, že on v tu samou chvíli bude odpovídat na první část dotazu a **vzájemně se vyrušíte**.

I když radiostanice vypadá chytře, **tak taková není**, to znamená především **prodlevu mezi stisknutím PTT (zaklíčováním) a skutečným začátkem přenosu**(asi 1 vteřina), s tím to předstihem je potřeba tlačítko stisknout a ze stejným zpožděním uvolnit..

- 2) V průběhu relace (rozhovoru) je také třeba dodržovat určitá pravidla. Především je potřeba si uvědomit ,že frekvence na které vysíláme je **otevřená** (kdokoliv ji může poslouchat) . Proto bychom se měli vyvarovat používání **vulgarizmů** a jiných nevhodných sdělení. Dalším důležitým pravidlem je používání „**Brejků**“ . Pokud probíhá relace mezi dvěma účastníky a je nezbytně nutné vstoupit do tohoto rozhovoru, používá se slovo „**Brejk**“ . Načež účastníci vyzvou dotyčného „**pojď brejku**“ . Ten sdělí své přání, koho volá a důvod, popř. přechod na jinou volnou frekvenci (kanál). Aby se toto pravidlo dalo uplatnit v praxi je potřeba znát a dodržovat další ze základních pravidel - **povinná mezera mezi zaklíčováním** (asi 3 až 5 vteřin)

- 3) Pokud se nacházíme na větších akcích , je třeba dodržovat pokynů osoby, která řídí rádiový provoz. Především požádá o „**Rádiový klid**“ (v případě nouzové situace či zranění) má tato osoba přednost před ostatními. To znamená, že ostatní účastníci reagují přímo a výhradně na výzvu jim určenou.

- 4) Většina dnešních PMR radiostanic využívá automaticko- šumovou bránu. To znamená, že propustí jen signál o určité síle a větší, čímž odfiltruje veškeré šumění, ale i slabší signál (především na větší vzdálenosti). Pokud ji tedy tzv.“otevřeš“ , uslyšíš vše ,ale signál bude silnější než šum a tím pádem i slyšitelný.

Před každým zahájením vysílání se ujistěte, že kanál se skutečně volný. To lze ověřit pomocí šumové brány (označované SQ (SQUELCH) nebo MON). Po stisknutí se ozve šum, to znamená, že je kanál volný a neprobíhá na něm provoz .

- 5) Při používání radiokomunikace při více jak dvou účastnících je vhodné a nutné používat tzv. **volačky** (volací znaky). Na začátku relace je potřeba sdělit kdo koho volá (základna pro člun... , dispeč (dispečink) pro tým jedna atd.). Na tuto výzvu musíme reagovat vhodnou odpovědí např. člun na příjmu atd.). Jak začátek, tak i konec relace má svá pravidla. Každá relace by se měla ukončit slovem **konec** , aby ostatní věděli ,že éter je volný . Díky funkci Roger beep (zvuk ,který se ozve po uvolnění tlačítka PTT) se už nemusí používat slovíčko *přepínám* .

- 6) Předtím než zaklíčuješ ,je třeba se ujistit že již neprobíhá jiná relace , kterou by jsi mohl(a) **rušit!!!** Pokud zaklíčují dvě stanice najednou ,jsou dvě varianty, které nastanou :A) ostatní **slyší silnější stanici** (tu která je k nim blíž) nebo B) tzv. „**prase v bukvicích**“ - hluboký tón, který občas přeruší tón vyšší. Nic méně naprosto nesrozumitelně.

7) **Pokud se nacházíme v oblasti kde je zvýšený radiový provoz platí:**

U pásma PMR:

- A) není vhodné používat stejnou nosnou frekvenci(kanál) (to jsou velké číslice na displeji 1až 8), která bude rozlišena pouze subtóny (to jsou menší čísla 00až 38) u stejné frekvence . Subtón je zvuk který člověk neslyší, ale stanice na základě jeho přítomnosti oddělí nežádoucí relace. Nic méně nosná frekvence se navzájem ruší (výpadky slov atd.).Pokud je na radiu nastaven Kanál př. 6⁰⁰ uslyšíš všechny na kanálu 6 ,ať mají jakýkoliv subtón, ale oni neuslyší tebe.
- B) ke komunikaci není vhodné používat kanál číslo 7. Nepsaným pravidlem je, že „**ŠŤASTNÁ SEDMIČKA**“ se používá jako **kanál nouzový**.
- C) České republice je povoleno 8 FM kanálů, maximální povolený výkon 0,5 wattu

U radiostanic pracujícím na pásmu CB platí tato pravidla:

- A) kanál 9 se používá jako nouzový a jeho zneužití je kvalifikováno stejně jako zneužití např.čísla 150 !!!! Jeho použití monitoruje HZS a popřípadě další instituce HS či VZS.
- B) Kanál číslo 19 používají různé složky IZS při svých cvičeních a můžete být vykázáni na jiný kanál.
- C) V České republice je povoleno 80 FM kanálů, maximální povolený výkon 4 watty